

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FBiH MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

Broj: 04-19-463/23-1
Sarajevo, 12.2.2024. godine

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Generalni sekretarijat Vlade Federacije BiH
gđa. Edita Kalajdžić, sekretar Vlade
Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primijeno: 14-02-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	- 02-	159	/23

Predmet: Dopuna odgovora na inicijativu delegata Slavena Raguža
Veza: Vaš akt broj: 03-04-749-2/23 od 26.06.2023. godine

Poštovana,

u vezi podnesene inicijative koju je uputio poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, gosp. Slaven Raguž, a koja se odnosi na zaustavljanje izgradnje HE Ulog koja dovodi u opasnost rijeku Neretvu, a posebno naselja i prirodu u njenom gornjem toku, dajemo sljedeći:

DOPUNA ODGOVORA

Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo) dostavilo je našim aktom broj: 04-19-463/23 od 19.9.2023. godine, odgovor na podnesenu Inicijativu koju je uputio poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, gosp. Slaven Raguž, a koja se odnosi na zaustavljanje izgradnje HE Ulog koja dovodi u opasnost rijeku Neretvu, a posebno naselja i prirodu u njenom gornjem toku.

Imajući u vidu navedenu problematiku našim aktom broj 01-04-689/23 od 8.10.2023. godine, zatraženo je od Republičke uprave za inspekcijske poslove RS-a da se izvrši inspekcijski nadzor na području izgradnje HE Ulog i Izvještaj dostavi Federalnom ministarstvu okoliša i turizma.

Dana 5.2.2024. dostavljen je Izvještaj o izvršenom inspekcijskom nadzoru koji vam dostavljamo u prilogu u cilju dopune odgovora na podnesenu Inicijativu.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- ⊖ Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Hamdije Kreševljakovića 3, Sarajevo, n/p sekretar Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine g-din Izmir Hadžiavić
- a/a

M. N. STRICA

dr.sc. Nasiha Pozder

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА

Сектор урбанистичко-грађевинске и еколошке инспекције
Одјељење Источно Сарајево

Број: 24.090/311-246-4-3/24
Датум: 01.02.2024. године

Федерација Босне и Херцеговине
Федерално Министарство околиша и туризма
Ул. Хамдије Чемерлића бр.2
71 000 Сарајево

1110
27.02.24.
05
01
02
05
04

Федерација Босне и Херцеговине
Федерално Министарство околиша и туризма

Primljen:	05-02-2024	
Org. je:	Broj:	Priloga:
01-04-689/23		

ПРЕДМЕТ: Одговор на допис број 01-04-689/23 од 08.10.2023 год.
Веза: Акт бр.01-04-689/23 од 04.10.2023 год.

С обзиром на Ваш први допис број 01-04-689/23 од 04.10.2023 год. (запримљен 05.10.2023 год.) у вези изградње ХЕ Улог, због могућег негативног утицаја на ријеку Неретву, обавјештамо вас да је републичка еколошка и водна инспекција Инспектората Републике Српске, извршила ванредни инспекцијски преглед дана 11.10.2023 год. чију копију шаљем у прилогу 1 овога одговора.

С обзиром на други допис који је запримљен 11.01.2024 год. обавјештавамо вас да је еколошкој инспекцији Одјељења Источно Сарајево достављен Извјештај о испитивању површинске воде ЕФТ ХЕ Улог, Калиновик, рађен од стране лиценциране установе Јавна научноистраживачка установа Институт за заштиту и екологију Републике Српске, Бања Лука, број извјештаја 1820/23 од децембра 2023 год.

Копија закључка се налази у прилогу 2 овога одговора.

Истовремено је достављен и Извјештај о испитивању подземне воде рађен од стране исте установе.

Копија закључка се налази у прилогу 3 овог одговора.

Такође је урађен Извјештај о стању акватичних заједница на подручју изградње ХЕ Улог на ријеци Неретви, на дијелу Улог-Недавић – збирни извјештај – од децембра 2023 год. ЈНУ институт за заштиту и екологију Републике Српске, Бања Лука.

Копија закључка се налази у прилогу 4 овога одговора.

С поштовањем!

Достављено:

1. Федерално Министарство околиша и туризма
Ул.Хамдије Чемерлића бр 2, 71 000 Сарајево
2. Евиденција
3. а/а

Републички еколошки инспектор

Лакић Млађен

Лакић Млађен

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ
Сектор урбанистичко-грађевинске и еколошке инспекције - Одјељење Источно Сарајево
Сектор урбанистичко - грађевинске и еколошке инспекције

Број: 24.090/362-246-87-1/23

Датум: 11.10.2023 године

ЗАПИСНИК О ИЗВРШЕНОЈ ВАНРЕДНОЈ ИНСПЕКЦИЈСКОЈ КОНТРОЛИ

Субјекат контроле : правно лице - друштво с ограниченом одговорношћу "ЕФТ ХЕ УЛОГ" д.о.о.
Калиновик Карађорђева бр. 28 б 71 230 Калиновик
Објекат контроле: ХЕ "Улог" на ријеци Неретви, општина Калиновик
Предмет контроле: Загађивач животне средине

Инспекцијском контролом започетом дана 11.10.2023 год. у 11:00 часова је утврђено:

Р.б р.	Инспекцијска провјера	Чињенично стање
1	Регистрација	
1.1	Упис у судски регистар	<p>-Дато је на увид Рјешење о регистрацији, донешено од Окружног привредног суда у Источном Сарајеву број 062-0-Reg-19-000379 дана 31.12.2019. Фирма: "ЕФТ ХЕ Улог" Калиновик. Скраћена ознака фирме: ЈИБ:4403025490004 Сједиште: Ул. Карађорђева бр 28 б, Калиновик Лица овлаштено за заступање Директор: Севтомир Прокић адреса: Београд, Звездара, УЛ Врањска 023, Пасош 006911423</p> <p>Рјешење о регистрацији бр. 062-0-Reg-19-000155 од дана 31.07.2020.године МБС 62-01-0023-11 (ПУ-1-2052-00) МБ 11053084 Правни основ уписа: Одлука о разрјешењу и именовању директора, датум 26.6.2020.године</p> <p>Брише се лице овлашћено за заступање Светомир Прокић а уписује се Данило Реповић, у својству директора</p> <p>Лица овлашћена за заступање: - Данило Реповић, адреса: Српских добровољаца 17, Калиновик, без ограничења, Директор, лична карта број 7014005JM</p> <p>Правно лице је инвеститор изградње ХЕ "Улог".</p>
1.2	Рјешење надлежног органа, потврда-ЈИБ, увјерење-ИД број	Код Министарства финансија Републике Српске, Пореске управе, субјекат "ЕФТ ХЕ УЛОГ" д.о.о. Калиновик је регистрован под ЈИБ 4403025490004.
2	Еколошка дозвола	
2.1	Посједовање еколошке дозволе	Рјешење о обнављању Рјешења број 15.04-96-126/11 од 08.07.2016

Потписи странака:

Потписи инспектора:

1

		<p>год. којим је издата еколошка дозвола одговорном лицу EFT HE Ulog д.о.о.Калиновик , на ријеци Неретви , општина Калиновик , инсталисане снаге 35 MW - Министарство за просторно уређење , грађевинарство и екологију Републике Српске , број 15.04-96-37/21 од 02.07.2021 год. са роком важења до 11.07.2026 год.</p> <p>Погони и постројења за која се издаје еколошка дозвола су:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Брана (лучна бетонска , грађевинске висине 53 m , у чијем тијелу су уграђени темељни испуст димензионисан на проток од 30 m³/s и испуст загарантованог еколошког протока од 0,52 m³/s) и акумулација Недавић (укупне запремине 6,44 x 10 на шесту m³). 2. Деривација дужине 2 758 m са основним објектима: улазна грађевина са затварачницом доводног тунела , доводни тунел , водостан и цјевовод под притиском. 3. Машинска зграда ХЕ Улог , са два производна агрегата , на растојању 150 m узводно од ентитетске границе.
2.2	Испуњеност услова из еколошке дозволе	<p>Мониторинг квалитета воде , квалитета подземних вода и квалитета ваздуха у току изградње хидроелектране континуирано рађен за период 2020-2023 год. од стране Јавне научноистраживачке установе Институт за заштиту и екологију Републике Српске Бања Лука.</p> <p>Добивени резултати су се налазили у дозвољеним границама (прилог записника).</p> <p>Добивени параметри се налазе у дозвољеним границама.</p>

Центар за животну средину , Бања Лука , дописом број 488/23 од 28.09.2023 год. се обратио Републичкој управи за инспекцијске послове , н/р Главног републичког урбанистичко-грађевинског и еколошког инспектора и н/р Главног републичког водног инспектора ,представком на излазак на терен , а у вези замућења водотока ријеке Неретве услед активности на изградњи ХЕ Улог. Последица тога је према наводима представке био помор рибе у неколико наврата.

У току инспекцијског прегледа на локалитету градилишта затечена је екипа Јавне научноистраживачке установе Институт за заштиту и екологију Републике Српске , Бања Лука , која је обављала редовне активности мониторинга , сходно наведеној еколошкој дозволи. Према ријечима присутних упосленика Института 2 и 3 октобра узоркована је вода из ријеке Неретве , и достављени су резултати узорковања 16.10.2023 год.

Закључком овога елабората је констатовано следеће:

У оквиру мониторинга ихтиофауне је анализирана популација поточне пастрмке *Salmo trutta fario* изловљена са четири микролокалитета на ријеци Неретви у њеном току Улог-Недавић.Изловљавање рибе је вршено у периоду 02. и 03. октобар 2023 год. приликом чега је изловљено укупно 42 јединке.

Анализом морфометријских карактеристика је утврђено да је популација поточне пастрмке на свим локалитетима доброг здравственог стања са добрим и изузетно добрим кондиционим фактором. У укупном улову је већи број јединки млађе узрасне доби испод 200 mm , што је значајно из угла размножавања и одржавања генерацијске равнотеже популације.

У укупном налазу анализе ентомофауне дна узоркованих са предметне четири локације нашли су се представници наших најважнијих редова водених инсеката , а карактеристични за изворишне и горње токове ријека. Из добијених резултата анализе може се закључити да је вода ријеке Неретве на предметној локацији изузетне чистоће.

У посматраном воденом току регистровани су представници раздјела зелених алги који услове за живот налазе у горњим дијеловима планинских водотока из рода *Cladophora* sp.

Потписи странака:

Потписи инспектора:

2

_____

_____

За све прецизније закључке потребно је да се мониторинг састава ихтиофауне и акватичних заједница воде , ради и убудуће у редовним временским интервалима , како би се могло пратити да ли је квантитативни и квалитативни састав акватичних заједница воде на задовољавајућем нивоу.

Извјештај о испитивању површинских и подземних вода очекује се до 20.10.2023 год.

Контролу извршили инспектори:

Млађен Лакић, Републички еколошки инспектор овлаштен по службеној легитимацији број: 246 који води поступак

Инспекцијској контроли присуствовали:

1. Горан Минић , технички директор ХЕ Улог

Инспекцијска контрола је прекинута дана 11.10.2023 год. у 16:20 часова , а настављена 18.10.2023 год. у 08:15 часова и завршена 18.10.2023 год. у 11:00 часова.

Потписи странака:

_____

_____

Потписи инспектора:

ЗАКЉУЧАК

У Узорку 1, параметри укупне суспендоване материје и арсен (As) одговарају II класи, параметар гвожђе (Fe) одговара III класи квалитета површинских вода, за параметре температура, талог након 0,5^h таложења и мутноћа нису утврђене граничне вриједности, док вриједности свих осталих параметара одговарају утврђеној класи квалитета испитиване површинске воде (I категорија), а према Уредби о класификацији вода и категоризацији водотока („Службени гласник Републике Српске“, бр. 42/01).

У Узорку 2, параметри БПК₅, укупни фосфор, арсен (As) и гвожђе (Fe) одговарају II класи, параметар ХПК-дихроматни одговара III класи квалитета површинских вода, за параметре температура, талог након 0,5^h таложења и мутноћа нису утврђене граничне вриједности, док вриједности свих осталих параметара одговарају утврђеној класи квалитета испитиване површинске воде (I категорија), а према Уредби о класификацији вода и категоризацији водотока („Службени гласник Републике Српске“, бр. 42/01).

Ово је посљедња страница извјештаја.

ЗАКЉУЧАК

У Узорку 1, параметар арсен (As) одговара II класи, параметри БПК₅, ХПК-дихроматни и гвожђе (Fe) одговарају III класи, параметри укупне суспендоване материје и укупни фосфор одговарају IV класи квалитета подземних вода, за параметре температура, талог након 0,5^h таложења и мутноћа нису утврђене граничне вриједности, док вриједности осталих параметара одговарају утврђеној класи квалитета испитиване подземне воде (I категорија), а према Уредби о класификацији вода и категоризацији водотока („Службени гласник Републике Српске“, бр. 42/01).

У Узорку 2, параметри укупне суспендоване материје и арсен (As) одговарају II класи, параметри БПК₅, ХПК-дихроматни, укупни фосфор и гвожђе (Fe) одговарају III класи квалитета подземних вода, за параметре температура, талог након 0,5^h таложења и мутноћа нису утврђене граничне вриједности, док вриједности осталих параметара одговарају утврђеној класи квалитета испитиване подземне воде (I категорија), а према Уредби о класификацији вода и категоризацији водотока („Службени гласник Републике Српске“, бр. 42/01).

Ово је последња страница извјештаја.

6. Zaključak

U okviru monitoringa ihtiofaune u dva ciklusa uzorkovanja period maj i period oktobar 2023. godine, analizirana je populacija potočne pastrmke ulovljene sa četiri mikrolokaliteta na rijeci Neretvi u njenom toku Ulog – Nedavić u skladu sa projektnim zadatkom naručioca a prema zahtjevima Rješenja o ekološkoj dozvoli za izgradnju i korištenje HE Ulog na rijeci Neretvi.

Prema ukupnom ulovu pastrmki od 64 jedinki u periodu oba ciklusa izlova znatan broj spada u mlađe juvenilne forme (totalne dužine tijele ispod 200 mm). Iz toga se može zaključiti da riba prolazi kroz mrijesne cikluse i da ne dolazi do starenja populacije. Vrijednost Fultonovog koeficijenta je zadovoljavajuće visoka što govori da populacija potočne pastrmke ima dobre uslove ishrane.

Rezultati ukupne analize faune dna u oba ciklusa uzorkovanja pokazala je prisutnost različitih klasa, redova, familija i rodova vodenih beskičmenjaka na datom lokalitetu. Posmatrajući sve lokacije u oba ciklusa uzorkovanja, u izlovu od predstavnika entomofaune registrovani su glavni redovi vodenih insekata naših riječnih ekosistema (Trichoptera, Ephemeroptera, Plecoptera, i dr.), sa po nekoliko familija i rodova. Neki su vodeni beskičmenjaci vrlo osjetljivi na različite oblike zagađenja i na promjene u prirodnim staništima kopnenih voda (Crustaceae, Gastropoda, Plecoptera i dr) te njihovo prisustvo ukazuje na dobar kvalitet vode. Iz dobijenih rezultata analize može se zaključiti da je voda rijeke Neretve na predmetnim lokacijama izuzetne čistoće.

U posmatranom vodenom toku nisu nađene vaskularne biljke. Registrovani su predstavnici razdjela zelenih algi koji uslove za život nalaze u gornjim dijelovima planinskih vodotoka.

Za sve preciznije zaključke potrebno je da se monitoring sastava ihtiofaune i akvatičnih zajednica vode pratiti i u narednom vremenskom periodu u redovnim vremenskim intervalima, jer bi samo na taj način bilo moguće utvrditi da li je kvantitativni i kvalitativni sastav akvatičnih zajednica vode na zadovoljavajućem nivou (kada bi se redovno pratila srednja vrijednost biomase, zastupljenost određenih taksona ili njihov nedostatak, kao i brojnost jedinki potočne pastrmke po pojedinačnom ulovu).